

Högsta förvaltningsdomstolen

## Överklagande

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-  
DOMSTOLEN  
Bered Enhet 1

INKOM: 2020-09-17  
MÅLNR: 5358-20  
AKTBIL: 1

### Klagande

Datainspektionen, Box 8114, 104 20 Stockholm

### Motpart

Fyrishov AB, 556380-4524  
Idrottsgatan 2  
104 20 Stockholm

### Överklagat avgörande

Kammarrätten i Stockholms dom den 28 augusti 2020 i mål nr 2064-20

### Saken

Tillstånd till kamerabevakning enligt kamerabevakningslagen (2018:1200)

## Datainspektionens yrkande

Datainspektionen yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen

1. meddelar prövningstillstånd och
2. ändrar Kammarrätten i Stockholms dom och avslår Fyrishov AB:s ansökan om tillstånd till kamerabevakning i den del den avser bevakning av bubbelpool med kamera 1.

## Grunderna för prövningstillstånd

Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta förvaltningsdomstolen för att klargöra hur bevakningsintresset ska bedömas vid tillämpningen av 8 § andra stycket fjärde punkten kamerabevakningslagen. I bestämmelsen föreskrivs att det vid bedömningen av intresset av kamerabevakning särskilt ska beaktas om bevakningen behövs

för att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor.

Kamerabevakningslagen är förhållandevis ny och det finns därför begränsat med praxis från överrätt avseende tillämpningen av lagen. Den överklagade domen innebär ett avsteg från tidigare gällande praxis enligt kameraövervakningslagen (2013:460) vad gäller bevakning av bubbelpooler och det saknas helt praxis avseende kamerabevakning av bubbelpooler i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av sådana olyckor enligt kamerabevakningslagen. Frågan i målet rör en grundläggande bestämmelse vid tillståndsprövningen och det behövs vägledning för rättstillämpningen vad gäller tillämpningen av 8 § andra stycket fjärde punkten kamerabevakningslagen.

#### **Lagrum**

36 § punkten 1 förvaltningsprocesslagen (1971:291).

### **Grunderna för ändring i sak**

Förutsättningarna för att bevilja tillstånd till kamerabevakning med kamera 1 är inte uppfyllda eftersom enskildas intresse av att inte bli bevakade väger tyngre än bevakningsintresset på platsen.

#### **Lagrum**

8 § kamerabevakningslagen

### **Utveckling av talan**

#### **Rättsliga utgångspunkter**

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § kamerabevakningslagen meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av

särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom

2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar
3. utöva kontrollverksamhet
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

### **Datainspektionens bedömning**

Datainspektionen hänvisar till vad som tidigare framförts i yttrandet till kammarrätten. Därutöver anføres följande.

#### *Prövningstillstånd*

Kamerabevakningslagen trädde i kraft den 1 augusti 2018 och ersatte den tidigare gällande kameraövervakningslagen. Enligt praxis från tiden före kamerabevakningslagen godtogs bevakning av bubbelpool i realtid i brottsbekämpande syften och då under förutsättning att det fanns utredning om allvarlig brottslighet på platsen (se Kammarrätten i Göteborgs dom den 1 oktober 2004 i mål nr 1206-04 och Kammarrätten i Stockholms dom den 22 november 2017 i mål 1036-17). Detta motsvarar bestämmelsen i 8 § andra stycket första punkten kamerabevakningslagen.

Fyrishov AB har i det aktuella ärendet beviljats tillstånd till kamerabevakning av bubbelpool i realtid i syfte att förhindra olyckor. Den fråga som är intressant för ledning av rättstillämpningen är hur bevakningsintresset ska bedömas vid beaktande av 8 § andra stycket fjärde punkten kamerabevakningslagen.

Kammarrätten lägger i domskälen bl.a. vikt vid att lagstiftaren vid införandet av kamerabevakningslagen uttalat att förutsättningarna för att få tillstånd enligt kameraövervakningslagen var för snävt utformade, både vad gällde övervakning i brottsbekämpande syften och för andra ändamål.

Möjligheterna att få tillstånd för kamerabevakning borde därför enligt förarbetena förbättras generellt. (Prop. 2017/18:231 s.64).

Kammarrätten hänvisar vidare i domskälen till förarbetena till 8 § andra stycket kamerabevakningslagen. I förarbetena anføres bl.a. följande. Att särskild hänsyn ska tas till dessa ändamål innebär att intresset av kamerabevakning i sådana fall väger tungt vid bedömningen av om intresset av kamerabevakningen väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Tillstånd till sådan kamerabevakning bör många gånger betraktas som ett naturligt hjälpmedel och ett komplement till andra åtgärder. Kravet på att kamerabevakningen ska behövas för ett visst ändamål innebär därför inte att andra åtgärder nödvändigtvis måste prövas först. (Prop. 2017/18:231 s. 142).

Kammarrätten konstaterar i sin bedömning att det till skillnad från i den tidigare kameraövervakningslagen numer uttryckligen lyfts fram i kamerabevakningslagen att intresset av att bl.a. förebygga olyckor genom kamerabevakning ska väga särskilt tungt vid bedömningen. Med hänsyn till detta och med beaktande av vad som framkommit om bubbelpoolens placering i badanläggningen bedömer kammarrätten att det finns ett berättigat intresse av att i realtid kunna bevaka bubbelpoolen, oavsett förekomst av tidigare olyckor i anslutning till just den aktuella poolen.

Förarbetsuttalandena som kammarrätten i huvudsak stödjer sin bedömning av bevakningsintresset på är dock generella uttalanden och kan inte tillämpas som grund för ett bevakningsintresse i det enskilda fallet. Möjligheterna till bevakning i syfte att motverka olyckor har visserligen utökats i och med kamerabevakningslagens införande. Utökningen avser dock möjligheten att bevaka under olika skeden av ett olycksförlopp.

För att de angivna ändamålen i 8 § andra stycket kamerabevakningslagen särskilt ska beaktas måste det i grunden finnas ett *behov*. Det kan vara ett konkret behov i det enskilda fallet eller ett generellt behov som föreligger för den typ av plats eller verksamhet som ska bevakas. Om ett behov saknas finns det inte heller något beaktansvärt intresse av att bevaka för det angivna ändamålet. Först när sökanden har visat på ett behov till grund för intresset att kamerabevaka på en plats är det också möjligt att bedöma bevakningsintressets tyngd. Bevakningsintressets tyngd ska därefter vägas mot det integritetsintresse som gäller för bevakning på platsen. Om det är

tillräckligt att bevakningen sker för något av de ändamål som anges i 8 § andra stycket kamerabevakningslagen utan att sökanden visar på behovet i det enskilda fallet eller på ett generellt behov för platsen förloras till stor del syftet med tillståndsprövningen.

Det är Datainspektionens uppfattning att lagstiftarens avsikt inte var att öka möjligheterna att få tillstånd till kamerabevakning genom att generellt tillmäta bevakningsintresset särskild tyngd när det sker i de angivna intressena i 8 § andra stycket kamerabevakningslagen. För att kunna göra en avvägning av olika intressen krävs att det finns ett behov, som ligger till grund för intresset av att bevaka, som kan värderas. Syftet med kamerabevakningslagen ska vara att tillgodose *behovet* av kamerabevakning för dessa berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning (se 2 § kamerabevakningslagen). Datainspektionen anser att det fortsatt krävs att sökanden visar på ett behov av bevakning som tillståndsmyndigheten kan värdera vid bedömningen av bevakningsintresset i det enskilda fallet.

Det ska i sammanhanget erinras om att kamerabevakningslagen har sin grund i bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning<sup>1</sup> såsom de krav på nödvändighet och proportionalitet som gäller för att en behandling av personuppgifter ska anses tillåten.

#### *Prövning i sak*

Möjligheterna till bevakning i syfte att motverka olyckor har utökats i och med kamerabevakningslagens införande på så vis att bevakning i högre grad ska tillåtas under olika skeden av ett olycksförlopp. Kamerabevakning ska vidare i högre grad ses som ett naturligt hjälpmedel och ett komplement till andra åtgärder och innebär att andra åtgärder inte nödvändigtvis måste prövas först. Den nya lagen innebär däremot inte att intresset av bevakning i syfte att förhindra olyckor generellt ska anses väga tyngre än vad som gällde enligt tidigare lagstiftning. Sökanden måste fortsatt visa på ett behov av bevakning. Kamerabevakningslagen innebär inte heller någon förändring i

---

<sup>1</sup> I denna lag finns bestämmelser om kamerabevakning som – kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning (1 § första stycket första strecksatsen kamerabevakningslagen).

hur integritetsintresset på platsen ska bedömas (jfr 9 § tredje stycket kameraövervakningslagen och 8 § tredje stycket kamerabevakningslagen).

Eftersom integritetsintresset gör sig mycket starkt gällande i en bubbelpool krävs starka skäl för att tillstånd till kamerabevakning ska beviljas. Som Datainspektionen framfört tidigare har Fyrishov AB inte visat att bubbelpoolen är olycksdrabbad. Det har inte heller framkommit att risken för olyckor i och kring bubbelpooler generellt är så hög att det av det skälet finns ett bevakningsintresse som väger tyngre än integritetsintresset på platsen.

Högsta förvaltningsdomstolen bör mot denna bakgrund bevilja prövningstillstånd samt bifalla Datainspektionens överklagande och avslå Fyrishov AB:s ansökan i den del den avser bevakning av bubbelpool med kamera 1.

---

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av juristen Måns Lysén. Vid den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Hans-Olof Lindblom och enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg medverkat.

*Lena Lindgren Schelin, 2020-09-17 (Det här är en elektronisk signatur)*

**Expedierat till:**

kammarrattenistockholm@dom.se